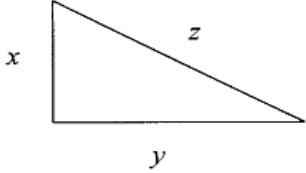

تابع و مفهوم آن

۱	$\frac{1}{4}xy = 4 \quad (\cdot/25) \Rightarrow y = \frac{16}{x} \quad (\cdot/25) \Rightarrow z^r = x^r + y^r \quad (\cdot/25) \Rightarrow z = \sqrt{x^r + \frac{16}{x^r}} \quad (\cdot/25)$
۲	<p>تساوی دو تابع</p> $f(x) = \frac{x^r}{1 + \sqrt{1 + x^r}} \times \frac{\sqrt{1 + x^r} - 1}{\sqrt{1 + x^r} - 1} = \frac{x^r(\sqrt{1 + x^r} - 1)}{x^r} = g(x) \quad (\cdot/5)$ $D_g : 1 + x^r \geq 0 \rightarrow D_g = R \quad (\cdot/25)$ $D_f : \begin{cases} 1 + x^r \geq 0 \\ 1 + \sqrt{1 + x^r} \neq 0 \rightarrow \sqrt{1 + x^r} \neq -1 \end{cases} \Rightarrow D_f = R \quad (\cdot/25)$ <p>پس دو تابع مساویند. $(\cdot/25)$</p>
۳	$\begin{cases} f(5) = 6 \\ g(5) = 10 \end{cases} \quad (\cdot/5)$ <p>دو تابع مساوی نیستند. $(\cdot/25)$</p>
۴	<p>مساوی نیستند. زیرا دامنه ها برابر نیستند. $(\cdot/25)$</p> $D_f = (-\infty, 0] \cup [1, +\infty) \quad (\cdot/25) \quad , \quad D_g = [1, +\infty) \quad (\cdot/25)$ <p>مسائل صفحه ۵۳</p>

توابع چند جمله ای

۹۳

$$f(x) = \begin{cases} 2x - 1 & (0/5) \\ 1 & (-1 \leq x \leq 1) \end{cases}$$

(تمرین در کلاس صفحه‌ی ۵۱)

۱

معدلات و توابع

۹۴

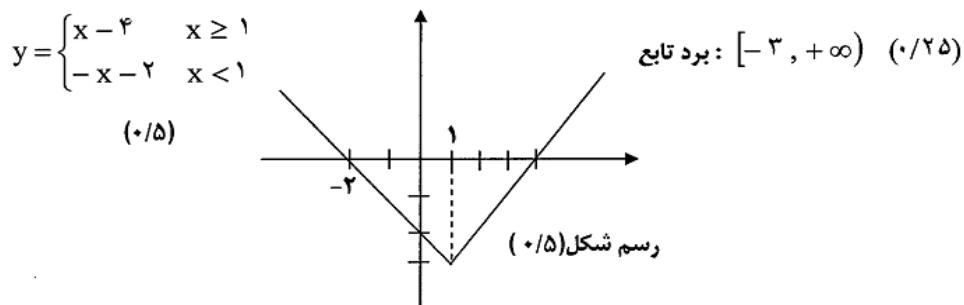
روش اول: خیر (۰/۲۵). زیرا $y^2 = x^2 - 1 \Rightarrow y = \pm\sqrt{x^2 - 1}$. بنابراین برای یک مقدار x دو مقدار برای y به دست می‌آید. (۰/۲۵)

روش دوم: خیر (۰/۲۵). زیرا به ازای $x = 2$ ، دو مقدار $\pm\sqrt{3}$ برای y به دست می‌آید. (۰/۲۵)

۱

رسم نودار تابع

۹۰

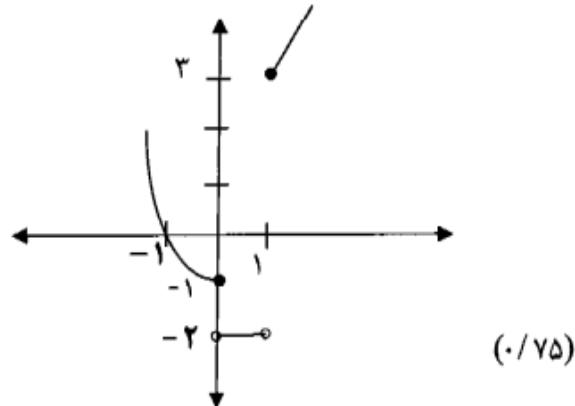

۱

۹۰

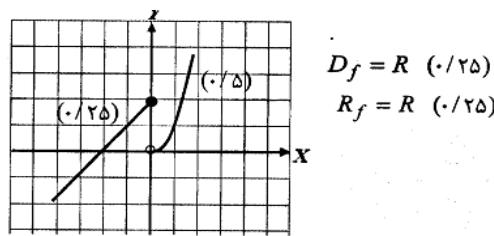
$$D_f = R \quad (0/25)$$

$$R_f = [-1, +\infty) \cup \{-2\} \quad (0/25)$$

۲

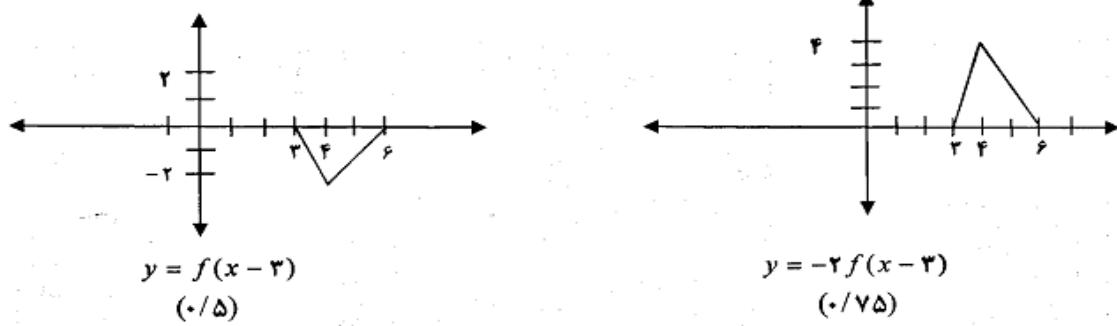
۹۲

۳

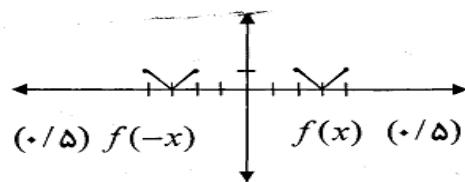
رسم نمودار به کمک ویژگی های تبدیلات

خرداد ۹۱

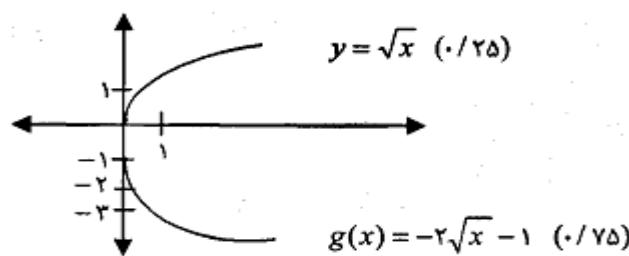
۱

۹۱

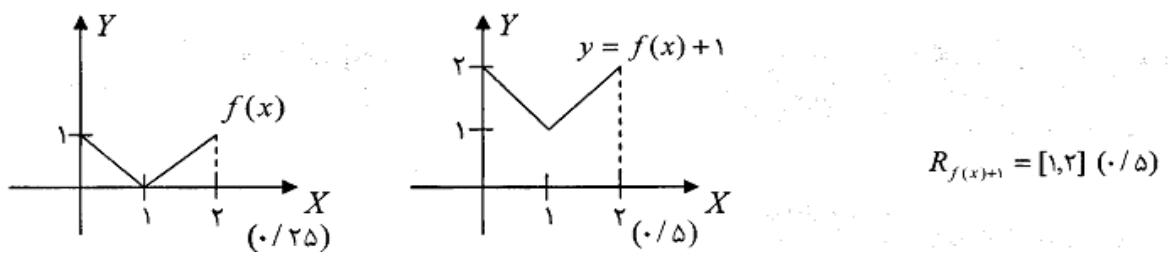
۲

خرداد ۹۲

۳

شهریور ۹۲

۴

شنبه ۱۰ مهر ۹۴	$[1, \frac{1}{2}]$ (ب)	۵
شنبه ۱۰ مهر ۹۴	 مشابه تمرین در کلاس صفحه ۶۱	۶
شنبه ۱۰ مهر ۹۴	(دو برابر کردن دامنه: $(0/5)$ و ۱ واحد انتقال به بالا: $(0/25)$)	۷
شنبه ۱۰ مهر ۹۴	اعمال روی توابع و ترکیب توابع	۸
شنبه ۱۰ مهر ۹۴	$(fog)(1) = f(g(1)) = f(3) = 4 \quad (\cdot/25)$ $(fog)(-2) = f(g(-2)) = f(-1) = -1 \quad (\cdot/25)$ $fog = \{(1, 4), (-2, -1)\} \quad (\cdot/5)$ $(f+g)(5) = f(5) + g(5) = 2 + 9 = 11 \quad (\cdot/25) \rightarrow f+g = \{(5, 11)\} (\cdot/25)$	۹
شنبه ۱۰ مهر ۹۴	(الف) $(3f + 2g)_{(4)} = 3f(4) + 2g(4) \quad (\cdot/25) \Rightarrow (3f + 2g)_{(4)} = 32 \quad (\cdot/5)$ ب) $D_{fog} = \{x \in D_g \mid g(x) \in D_f\} \quad (\cdot/25)$ $D_{fog} = \left\{ x \neq 4 \mid \frac{1}{x-4} \in R \right\} \quad (\cdot/5)$ $D_{fog} = R - \{4\} \quad (\cdot/25)$	۱۰
شنبه ۱۰ مهر ۹۴	(الف) $(f+g)(1) = f(1) + g(1) = 1 + (-1) = 0 \quad (\cdot/25)$ ب) $(fog)(2) = f(g(2)) = f(0) = 1 \quad (\cdot/25)$	۱۱
شنبه ۱۰ مهر ۹۴	(الف) $(f+g)(1) = f(1) + g(1) = 2 + 5 = 7 \quad (\cdot/5)$ $\Rightarrow \frac{f}{g} = \left\{ \left(1, \frac{2}{5}\right), \left(3, \frac{4}{3}\right) \right\} \quad (\cdot/5)$ $\cap D_{f \circ g} = \{-2, 0, 3\} \quad (\cdot/5)$	۱۲

٤

خ داد ٩١

$$\text{الف) } fog = \left\{ (0, 1), (\Delta, \sqrt{2}) \right\} \quad (\cdot / \Delta)$$

$$\text{ب) } D_f = \left\{ 3, \Delta \right\} \quad (\cdot / \Delta)$$

شہریور ٩١

$$\frac{2f(\mathfrak{x})}{g(\mathfrak{x})} = \frac{2 \times 3}{1} = 3 \quad (\cdot / 2\Delta)$$

$$D_f = R - \{1\}, \quad Dg = R - \{0\} \quad (\cdot / 2\Delta)$$

$$D_{f \circ g} = \left\{ x \in D_g \mid g(x) \in D_f \right\} \quad (\cdot / 2\Delta) \rightarrow D_{f \circ g} = \left\{ x \neq 0 \mid \frac{\mathfrak{x}}{x} \neq 1 \right\} = R - \{0, 1\} \quad (\cdot / \Delta)$$

دی ٩١

$$\text{الف) } \frac{f}{g} = \left\{ (4, \frac{\Delta}{4}) \right\} \quad (\cdot / \Delta) \quad f \circ g = \{(3, \Delta), (4, 3)\} \quad (\cdot / \Delta)$$

$$\text{ب) } 2f(\mathfrak{x}) + g(\mathfrak{x}) = 2 \times \Delta + 6 = 16 \quad (\cdot / 2\Delta)$$

خ داد ٩٢

$$\text{الف) } 3(f(\mathfrak{x}) - g(\mathfrak{x})) = 3 \underbrace{\left(\frac{1}{\mathfrak{x}} - 1 \right)}_{(\cdot / \Delta)} = -2 \quad (\cdot / 2\Delta)$$

$$\text{ب) } \begin{cases} D_f = \mathbb{R} - \{0\} \\ D_g = [3, +\infty) \end{cases} \quad (\cdot / 2\Delta)$$

$$\underbrace{D_{f \circ g} = \left\{ x \in D_g \mid g(x) \in D_f \right\}}_{(\cdot / 2\Delta)} \rightarrow$$

$$D_{f \circ g} = \left\{ x \in [3, +\infty) \mid \sqrt{x-3} \neq 1 \right\} = \left\{ x \in [3, +\infty) \mid x \neq 4 \right\} = [3, 4) \cup (4, +\infty) \quad (\cdot / 2\Delta)$$

شہریور ٩٢

$$\text{الف) } f + g = \{(1, 2), (2, 4)\} \quad (\cdot / \Delta)$$

$$\text{ب) } (g \circ f)(3) = g(3) = 4 \quad (\cdot / \Delta)$$

جی ۹۲

$$D_f = R \quad (\cdot / 25) \quad , \quad D_g = [-1, +\infty) \quad (\cdot / 25)$$

الف) $D_{gof} = \underbrace{\{x \in D_f \mid f(x) \in D_g\}}_{(\cdot / 25)} \Rightarrow x-1 \geq -1 \quad (\cdot / 25) \Rightarrow D_{gof} = [-1, +\infty) \quad (\cdot / 25)$

ب) $g(f(x)) = \sqrt{x-1+2} = \sqrt{x+1} \quad (\cdot / 25)$

ج) $\frac{f(2)}{g(2)} = \frac{1}{2} \quad (\cdot / 25)$

جزداد ۹۳

الف) $(f+g)(x) = \frac{3}{2} \quad (\cdot / 25)$

ب) $D_f = R - \{2\} \quad (\cdot / 25) \quad , \quad D_g = [-1, +\infty) \quad (\cdot / 25) \Rightarrow D_f = (-1, +\infty) - \{2\} \quad (\cdot / 25)$

جزداد ۹۴

$$g^r(x) + 2g(x) + 2 = x^r - rx + 5 \quad (\cdot / 25) \Rightarrow g^r(x) + 2g(x) + 1 = x^r - rx + 4 \quad (\cdot / 25)$$

$$\Rightarrow (g(x) + 1)^r = (x - 1)^r \quad (\cdot / 25) \Rightarrow g(x) = \pm(x - 1) - 1 \quad (\cdot / 25)$$

شہر پور ۹۳

الف) $f \times g = \{(1, 12), (3, -4), (0, 0)\} \quad (\cdot / 25)$

ب) $fog(0) = 4 \quad (\cdot / 25)$

جی ۹۴

$$D_f = R - \{0\} \quad (\cdot / 25)$$

$$D_g = R - \{-1\} \quad (\cdot / 25) \Rightarrow D_{gof} = \underbrace{\{x \in D_f \mid f(x) \in D_g\}}_{(\cdot / 25)} = \{x \in R - \{0\} \mid \underbrace{\frac{1}{x} - 1}_{x \neq -1} \neq -1\} = R - \{0, -1\} \quad (\cdot / 25)$$

جزداد ۹۵

الف) $2f - g = \{(1, -\frac{4}{3}), (-1, -2)\} \quad (\cdot / 5)$ مسائل صفحه ۷۴

ب) $gof = \{(0, \sqrt{2}), (1, 2)\} \quad (\cdot / 5)$

ج) $(\frac{f}{g})(1) = -\frac{2}{3} \quad (\cdot / 5)$ مسائل صفحه ۷۵

الف) $D_f = [0, +\infty) \quad (\cdot / 25)$
 $D_g = R - \{4\} \quad (\cdot / 25)$ ، $D_{\underline{f}} = D_f \cap D_g - \{x \mid g(x) = 0\} = [0, +\infty) - \{4\}$ یا $[0, 4] \cup (4, +\infty) \quad (\cdot / 25)$

ب) $f(g(5)) = \underbrace{f(1)}_{(\cdot / 25)} = 3 \quad (\cdot / 25)$

مسائل ۲ و ۳ صفحه ۷۴

تابع زوج و توابع فرد

۱

تابع فرد است زیرا دامنه تابع متقارن است $(0 / 5)$ و از طرفی:

$$f(-x) = (-x)\sqrt{27 - 3(-x)^3} = -x\sqrt{27 - 3x^3} = -f(x) \quad (\cdot / 25)$$

۲

$$f(-x) = \frac{(-x)^r - r(-x)}{(-x)^r - 1} \quad (\cdot / 25) \Rightarrow f(-x) = \frac{-x^r + rx}{x^r - 1}$$

$$f(-x) = \frac{-(x^r - rx)}{x^r - 1} \quad (\cdot / 25) = -f(x) \quad (\cdot / 25) \Rightarrow \text{تابع فرد است} \quad (\cdot / 25)$$

۳

$$D_f = R \quad (\cdot / 25)$$

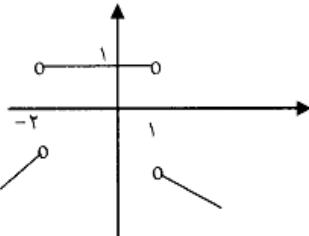
$$f(-x) = 3(-x) + \sin(-x) = -(3x + \sin x) = -f(x) \quad (\cdot / 5) \rightarrow \text{تابع فرد است} \quad (\cdot / 25)$$

۴

$$D_f = R \quad (\cdot / 25) : \text{دامنه متقارن}$$

$$f(-x) = (-x)^r + \cos(-x) = x^r + \cos x = f(x) \quad (\cdot / 25) \rightarrow$$

تابع زوج است $(\cdot / 25)$

خرداد ۹۳	الف) زوج ($+/25$) ب) فرد ($+/25$)	۵
خرداد ۹۳	$D_f = R - \{0\} \quad (+/25)$ $D_g = R - \{-1\} \quad (+/25) \Rightarrow D_{gof} = \underbrace{\{x \in D_f \mid f(x) \in D_g\}}_{(+/25)} = \{x \in R - \{0\} \mid \underbrace{\frac{1}{x} - 1}_{x \neq -1} \neq -2\} = R - \{0, -1\} \quad (+/25)$	۶
خرداد ۹۴	ب) فرد	۷
شهریور ۹۴	$D = R$ دامنه متقارن $(+/25)$ صفحه ۸۳	۸
خرداد ۹۴	$f(-x) = \underbrace{(-x)^7 - \sin(-x)}_{(+/25)} = \underbrace{-x^7 + \sin x}_{(+/25)} = -(x^7 - \sin x) = -f(x) \Rightarrow$ تابع فرد است $(+/25)$	۹
خرداد ۹۵	توابع صعودی و نزولی	۱۰
خرداد ۹۵	 <p>رسم شکل $(./5)$.</p> <p>تابع f در $(-\infty, -2)$ صعودی اکید و در $(-2, 1)$ ثابت و در $(1, +\infty)$ نزولی اکید است. $(./75)$</p>	۱۱
خرداد ۹۶	$\text{ج) } [0, 2] \quad (+/25) : \text{ ثابت}$ $[2, 5] \quad (+/25) : \text{ صعودی اکید}$ $[5, +\infty) \quad (+/25) : \text{ نزولی اکید}$	۱۲

شنبه ۹۲		صعودی اکید (۰/۲۵) $(-\infty, 1)$ نزولی اکید (۰/۲۵) در بازه‌ی $(1, +\infty)$ ثابت (۰/۲۵) در بازه‌ی $[1, 5]$
خرداد ۹۳		الف) نزولی
	تابع یک به یک	
۸۹	$f(x_1) = f(x_2) \Rightarrow \frac{x_1 - 1}{x_1} = \frac{x_2 - 1}{x_2} \Rightarrow x_1 x_2 - x_2 = x_1 x_2 - x_1 \Rightarrow x_1 = x_2$ $(0/25) \quad (0/5) \quad (0/25)$	پس تابع یک به یک است.
خرداد ۹۰	$f(0) = 0 \quad (0/25), \quad f(2) = 0 \quad (0/25) \Rightarrow 0/5$	یک به یک نیست
	تابع وارون	
شنبه ۹۰	$y = (gof)(x) = g(f(x)) = 4x - 3 + 2 = 4x - 1 \quad (0/25)$ $x = \frac{y+1}{4} \Rightarrow y = \frac{x+1}{4} \Rightarrow (gof)^{-1}(x) = \frac{x+1}{4} \quad (0/5)$ $(0/25)$	
خرداد ۹۱	$f(x_1) = f(x_2) \Rightarrow (x_1 - 1)^2 = (x_2 - 1)^2 \Rightarrow (x_1 - 1) = (x_2 - 1) \Rightarrow x_1 = x_2 \quad (0/25)$ $y = (x-1)^2 \Rightarrow \sqrt{y} = (x-1) \Rightarrow \sqrt{y} + 1 = x \quad (0/25)$ $x = \sqrt{y} + 1 \Rightarrow f^{-1}(x) = \sqrt{x} + 1 \quad (0/25)$	

$$D_f = x \geq -3$$

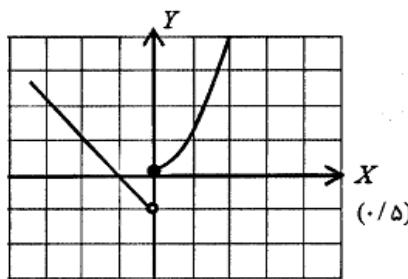
$$f(x_1) = f(x_2) \rightarrow \sqrt{x_1 + 3} - 5 = \sqrt{x_2 + 3} - 5 \rightarrow \sqrt{x_1 + 3} = \sqrt{x_2 + 3} \rightarrow x_1 = x_2 \quad (\cdot / 25)$$

یک به یک است

$$y = \sqrt{x + 3} - 5 \rightarrow y + 5 = \sqrt{x + 3} \rightarrow (y + 5)^2 = x + 3 \rightarrow (y + 5)^2 - 3 = x \rightarrow f^{-1}(x) = (x + 5)^2 - 3 \quad (\cdot / 25)$$

$$\text{ج) } f^{-1}(x) = \sqrt[3]{x} \quad (\cdot / 5)$$

$$y = \sqrt{2x + 3} \Rightarrow 2x = y^2 - 3 \quad (\cdot / 25) \Rightarrow x = \frac{y^2 - 3}{2} \quad (\cdot / 25) \Rightarrow f^{-1}(x) = \frac{1}{2}x^2 - \frac{3}{2} \quad (\cdot / 25)$$

یک به یک نیست. (۰/۲۵) بنابراین وارون پذیر نیست. (۰/۲۵)

مسئلۀ صفحه ۹۵

$$(fog)(x) = \frac{1}{\frac{1}{x-3}} + 3 = x - 3 + 3 = x \Rightarrow (fog)(x) = x \quad (\cdot / 25)$$

روش اول: این دو تابع وارون یکدیگرند. (۰/۲۵) زیرا:

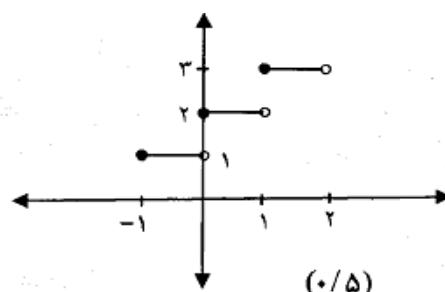
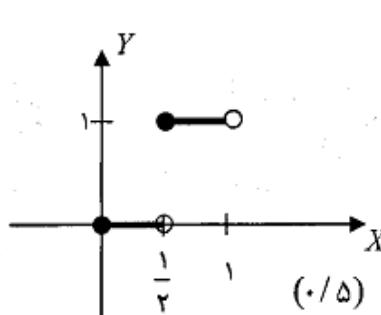
$$(gof)(x) = \frac{1}{\frac{1}{x+3} - 3} = \frac{1}{\frac{1}{x}} = x \Rightarrow (gof)(x) = x \quad (\cdot / 25)$$

روش دوم: این دو تابع وارون یکدیگرند. (۰/۲۵) زیرا:

$$f(x_1) = f(x_2) \Rightarrow x_1 = x_2 \rightarrow \frac{1}{x_1} + 3 = \frac{1}{x_2} + 3 \Rightarrow \frac{1}{x_1} = \frac{1}{x_2} \Rightarrow x_1 = x_2 \Rightarrow (\cdot / 25)$$

$$y = \frac{1}{x} + 3 \Rightarrow \frac{1}{x} = y - 3 \quad (\cdot / 25) \Rightarrow x = \frac{1}{y-3} \Rightarrow f^{-1}(x) = \frac{1}{x-3} = g(x) \quad (\cdot / 25)$$

توابع متناوب

۹۲	$\frac{2\pi}{3} \quad (\cdot / 25)$	۱
	توابع پله ای و توابع جزء صحیح	
۸۹	$f(x) = [x + 2] \Rightarrow f(1 - \sqrt{2}) = [1 - \sqrt{2}] + 2 = 1$ $(\cdot / 25) \quad (\cdot / 25)$	۱
۹۱	$\begin{aligned} -1 \leq x < 0 &\quad y = 1 \quad (\cdot / 25) \\ 0 \leq x < 1 &\quad y = 2 \quad (\cdot / 25) \\ 1 \leq x < 2 &\quad y = 3 \quad (\cdot / 25) \end{aligned}$ 	۲
۹۲	۲ (۲ / ۲۵)	۳
۹۳	$\begin{aligned} 0 \leq x < 1 &\Rightarrow 0 \leq 2x < 2 \\ 0 \leq 2x < 1 &\Rightarrow y = [2x] = 0, \quad 0 \leq x < \frac{1}{2} \quad (\cdot / 25) \\ 1 \leq 2x < 2 &\Rightarrow y = [2x] = 1, \quad \frac{1}{2} \leq x < 1 \quad (\cdot / 25) \end{aligned}$ 	۴

تهیه کننده: احمد عەرەش گلاس سوم ریاضی (ب) پیش‌ستان امام حسین (ع)